C/2025/2939

22.5.2025

Rezoluție a Consiliului privind o etichetă de diplomă europeană comună și etapele următoare către o posibilă diplomă europeană comună: stimularea competitivității Europei și a atractivității învățământului superior european

(C/2025/2939)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

Pe baza viziunii prezentate în Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind crearea de punți pentru o cooperare europeană eficace în domeniul învățământului superior ([1]),

În lumina Concluziilor Consiliului privind o strategie europeană de capacitare a instituțiilor de învățământ superior pentru viitorul Europei ([2]),

Luând act de Comunicarea Comisiei privind un model pentru o diplomă europeană ([3]),

1. Își REITEREAZĂ angajamentul ferm de a înzestra generațiile actuale și viitoare cu cunoștințele, aptitudinile, competențele și valorile necesare pentru a face față provocărilor definitorii ale epocii noastre, rămânând unit în viziunea sa privind o Europă reziliență, pregătită, inovatoare și prosperă. Pe măsură ce mutațiile la nivel mondial remodelează societățile noastre – conflicte armate la frontierele Europei și dincolo de acestea, criza de mediu care se accelerează și transformările tehnologice care creează presiuni asupra industriilor și piețelor forței de muncă – recunoaștem necesitatea unei abordări orientate spre viitor, coordonate și ambițioase, care să consolideze competitivitatea Europei, păstrând în același timp bogăția patrimoniului său cultural, artistic și intelectual și diversitatea tradițiilor educaționale.

2. RECUNOAȘTE că viitorul Europei depinde de forța cetățenilor săi – educați, implicați și capabili să modeleze o societate dinamică și justă și să participe la aceasta și SE ANGAJEAZĂ să cultive generații de europeni pregătiți să facă față provocărilor mondiale și unui viitor imprevizibil, cu hotărâre și prin inovare.

3. RECUNOAȘTE rolul esențial al instituțiilor de învățământ superior și al alianțelor dintre acestea, cum ar fi, de exemplu, inițiativa privind universitățile europene, în stimularea excelenței academice și științifice, în pionieratul în domeniul progreselor tehnologice și în cultivarea cunoștințelor, aptitudinilor și competențelor esențiale necesare în lumea muncii aflată în continuă schimbare, inclusiv prin abordări interdisciplinare care integrează diverse domenii de studiu; RECUNOAȘTE rolul central pe care acestea îl dețin în învățarea pe tot parcursul vieții ca răspuns la tranzițiile de pe piața muncii, în special prin dezvoltarea unor parcursuri de învățare flexibile și adaptate, inclusiv, după caz, a unor unități de învățare mai mici, ca în cazul microcertificării; și SUBLINIAZĂ necesitatea unei cooperări europene reînnoite și ambițioase în domeniul învățământului superior, care să susțină avantajul competitiv și poziția de lider ale Europei pe scena mondială.

4. SE ANGAJEAZĂ să identifice și să pună în aplicare soluții strategice care să consolideze capacitatea Europei de a atrage talente, de a păstra competențele de specialitate și de a deschide calea în sectoarele emergente, eliminând în același timp obstacolele din calea liberei circulații a talentelor. Acest demers trebuie să fie susținut de o bază educațională solidă, facilitând cooperarea transnațională între instituții, promovând o mobilitate echilibrată și de înaltă calitate și consolidând adaptabilitatea cadrelor de predare și învățare la cerințele viitorului, în special prin utilizarea deplină a oportunităților oferite de programul Erasmus+ în toate statele membre.

5. AFIRMĂ că educația trebuie să servească nu numai drept instrument de progres economic, ci, mai ales, drept mijloc de cultivare a structurii democratice, sociale și culturale care unește societatea prin consolidarea unui sentiment pozitiv și incluziv de identitate și apartenență la nivel local, regional, național și la nivelul UE, bazat pe valori europene comune.

6. REAFIRMĂ că Uniunea Europeană are un rol semnificativ în sprijinirea educației și formării, respectând totodată pe deplin responsabilitatea statelor membre de a-și modela politicile în materie de educație și formare și SUBLINIAZĂ importanța luării în considerare a nevoilor și circumstanțelor naționale, regionale și locale la elaborarea inițiativelor europene.

7. SUBLINIAZĂ că Spațiul european al educației și Spațiul european de cercetare, în sinergie cu Spațiul european al învățământului superior, sunt cadre esențiale de cooperare menite să sprijine, să consolideze și să stimuleze educația, predarea, creativitatea, cercetarea, transferul de cunoștințe și inovarea în întreaga Europă.

([1]) JO C 160, 13.4.2022, p. 1.
([2]) JO C 167, 21.4.2022, p. 9.
([3]) COM(2024) 144 final.

8. IA ACT de raportul Letta, care propune introducerea unei a cincea libertăți care să cuprindă cercetarea, inovarea și educația, precum și dezvoltarea unei diplome europene pentru a consolida cooperarea transnațională în învățământul superior și pentru a promova circulația talentelor în întreaga Europă în cadrul unei piețe unice mai integrate. În plus, RECUNOAȘTE raportul Draghi, care subliniază că inovarea este esențială pentru realizarea tranziției verzi și a celei digitale necesare pentru consolidarea rezilienței Europei, SUBLINIAZĂ urgența eliminării decalajului în materie de inovare și PUNE ACCENTUL PE necesitatea unei mai mari receptivități a sistemelor de educație și formare la nevoile în schimbare în materie de competențe.

9. SUBLINIAZĂ că sunt în curs discuții privind diploma europeană comună, însă Consiliul Uniunii Europene nu a luat încă o decizie cu privire la posibila introducere a acesteia și că orice trimitere la o diplomă europeană comună din prezenta rezoluție a Consiliului ar trebui înțeleasă în acest sens.

10. SUBLINIAZĂ necesitatea de a proteja autonomia și diversitatea instituțiilor de învățământ superior, indiferent de forma de funcționare a acestora, și, sub rezerva dreptului UE, accesul echitabil la resurse, inclusiv la finanțarea disponibilă din partea Uniunii, respectând în același timp principiile bugetare și valorile Uniunii consacrate la articolul 2 din TUE relevante pentru execuția bugetului, și SUSȚINE o abordare incluzivă care să permită tuturor instituțiilor de învățământ superior să beneficieze de cooperarea europeană și internațională, asigurându-se că nicio instituție nu este lăsată în urmă pe calea către excelență.

11. SUBLINIAZĂ că orice nouă inițiativă care vizează realizarea Spațiului european al educației – inclusiv punerea în aplicare a unei etichete de diplomă europeană comună și etapele următoare către o diplomă europeană comună – trebuie să fie ghidată de o abordare comună, graduală, care evită sarcini administrative suplimentare pentru instituțiile de învățământ superior și agențiile naționale de asigurare a calității și angajamente financiare care depășesc mijloacele financiare existente, fără a aduce atingere negocierilor privind cadrul financiar multianual de după 2027 și care asigură partajarea progreselor între toate statele membre; și SE ANGAJEAZĂ să ducă mai departe aceste eforturi cu coerență, ambiție și cu un angajament ferm de a se asigura că educația servește drept fundament pentru împlinirea personală, socială și profesională, precum și pentru o cetățenie activă pentru toți europenii.

12. IA ACT de faptul că rezultatele finale ale proiectelor Erasmus+ de experimentare în materie de politici privind eticheta de diplomă europeană comună ocazionează discuții suplimentare pe tema modalităților de facilitare a implicării instituțiilor de învățământ superior în cooperarea transnațională pentru a oferi programe comune și a acorda diplome comune, în conformitate cu instrumentele Bologna, inclusiv prin inițiative relevante, cum ar fi diploma europeană comună. Introducerea etichetei de diplomă europeană are potențialul de a crește numărul programelor de studii comune, astfel încât să se realizeze o masă critică și să se creeze un impuls mai puternic pentru eliminarea de către statele membre a unei serii de obstacole în ceea ce privește punerea la dispoziție de programe de studii comune.

13. ESTE DE ACORD că eticheta de diplomă europeană comună și rezultatele etapelor următoare către o diplomă europeană comună pot avea potențialul de a spori atractivitatea programelor de studii comune, mobilitatea și, în cele din urmă, recunoașterea automată, de a crea un mediu educațional orientat spre viitor, care să stimuleze inovarea și să încurajeze colaborarea transfrontalieră, precum și de a consolida învățământul superior european și poziția sa mondială, în beneficiul cetățenilor de astăzi și al generațiilor care vor modela viitorul Europei.

14. SUBLINIAZĂ că acțiunile prevăzute în prezenta rezoluție ar trebui continuate, ținând seama totodată de sistemele de educație și formare din diferitele cadre juridice naționale.

IDENTIFICĂ URMĂTOARELE TREI FAZE ÎN VEDEREA PUNERII ÎN APLICARE A UNEI ETICHETE DE DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ ȘI A PREGĂTIRII TERENULUI PENTRU O DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ:

1. FAZA 1: FINALIZAREA PREGĂTIRILOR PENTRU INTRODUCEREA ETICHETEI DE DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ (2025-2026)

2. FAZA 2: INTRODUCEREA ETICHETEI DE DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ, MONITORIZAREA PUNERII ÎN APLICARE A ACESTEIA, EVALUAREA UTILIZĂRII SALE ȘI DESFĂȘURAREA DE LUCRĂRI VIZÂND FEZABILITATEA ȘI DE EXPLORARE PRIVIND O DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ (2026-2028)

3. FAZA 3: DESFĂȘURAREA UNEI REFLECȚII PRIVIND ETAPELE URMĂTOARE CĂTRE O DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ ȘI LUAREA UNEI DECIZII BAZATE PE DATE CONCRETE ÎN ACEST SENS (2029)

1. **FAZA 1: FINALIZAREA PREGĂTIRILOR PENTRU INTRODUCEREA ETICHETEI DE DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ (2025-2026)**

COMISIA ESTE INVITATĂ ca, împreună cu statele membre și în strânsă cooperare cu toate părțile interesate relevante:

a) să înființeze un laborator dedicat politicii în contextul Grupului de lucru pentru învățământul superior din cadrul strategic al Spațiului european al educației, care urmează să fie însărcinat cu elaborarea unui cadru cuprinzător pentru eticheta de diplomă europeană comună și cu responsabilități precum:

— elaborarea cu claritate a unor definiții, descrieri, indicatori și a unei metode comune pentru verificarea conformității cu criteriile stabilite în anexa II la Recomandarea Consiliului privind un sistem european de asigurare a calității și de recunoaștere în învățământul superior, cu respectarea deplină a competențelor statelor membre în domeniul educației și formării, precum și a principiului subsidiarității;

— elaborarea de orientări și proceduri pentru emiterea etichetei de diplomă europeană comună;

— conceperea unui model standardizat pentru identitatea vizuală a etichetei, inclusiv a reprezentării sale grafice, atât în format fizic, cât și în format digital.

Laboratorul dedicat politicii va fi alcătuit din reprezentanți ai statelor membre care sunt membri ai Grupului de lucru pentru învățământul superior din cadrul strategic al Spațiului european al educației (sau ai oricărui grup succesor instituit în acest cadru) și din alți experți delegați de statele membre, alături de reprezentanți ai Comisiei. Experții invitați de laboratorul dedicat politicii pot contribui pe teme specifice, după caz, la activitățile laboratorului. Activitățile laboratorului ar trebui să fie coordonate în comun de statele membre și de Comisie, iar Comisia va furniza sprijinul tehnic și organizațional.

b) să prezinte Consiliului rezultatele laboratorului dedicat politicii al Grupului de lucru pentru învățământul superior din cadrul strategic al Spațiului european al educației până la jumătatea anului 2026, pentru a permite introducerea efectivă în 2026 a etichetei de diplomă europeană comună.

ÎN PLUS, STATELE MEMBRE SUNT INVITATE:

a) în cazul în care acest lucru nu a fost încă realizat, să pună pe deplin în aplicare instrumentele Bologna – cum ar fi Sistemul european de acumulare și transfer al creditelor de studii (ECTS), suplimentul la diplomă, Standardele și orientările europene pentru asigurarea calității (ESG) în Spațiul european al învățământului superior și abordarea europeană privind asigurarea calității programelor comune – ca facilitatori esențiali pentru punerea în aplicare a etichetei de diplomă europeană comună. Această măsură ar trebui să promoveze o cooperare transnațională mai profundă și mai flexibilă în întreaga Europă, în special în perspectiva introducerii etichetei de diplomă europeană comună și a etapelor următoare către o diplomă europeană comună;

b) să ia măsurile necesare pentru a permite introducerea etichetei de diplomă europeană comună până la sfârșitul anului 2026, asigurând astfel coerența și egalitatea de șanse pentru toate instituțiile de învățământ superior din Europa.

2. **FAZA 2: INTRODUCEREA ETICHETEI DE DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ, MONITORIZAREA PUNERII ÎN APLICARE A ACESTEIA, EVALUAREA UTILIZĂRII SALE ȘI DESFĂȘURAREA DE LUCRĂRI VIZÂND FEZABILITATEA ȘI DE EXPLORARE PRIVIND O DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ (2026-2028)**

COMISIA ȘI STATELE MEMBRE SUNT INVITATE:

a) să introducă împreună eticheta de diplomă europeană comună în perioada 2026-2028 și să ghideze procesul, cu scopul de a testa fezabilitatea acesteia și de a evalua implicațiile sale potențiale din punct de vedere politic, juridic, financiar și administrativ, precum și măsura în care au fost eliminate obstacolele din calea cooperării transnaționale în ceea ce privește diplomele comune în sectorul învățământului superior, cum ar fi cele identificate în rezultatele finale ale proiectelor Erasmus+ de experimentare în materie de politici referitoare la eticheta de diplomă europeană comună;

b) să utilizeze laboratorul dedicat politicii al Grupului de lucru pentru învățământul superior din cadrul strategic al Spațiului european al educației ca platformă pentru evaluarea progreselor înregistrate în introducerea etichetei de diplomă europeană comună, facilitând colaborarea structurată cu instituțiile de învățământ superior, cu studenții, cu agențiile de asigurare a calității și cu alte părți interesate și explorând conceptul și fezabilitatea unei etichete de diplomă europeană comună, cu anticiparea etapelor următoare și a căii de urmat.

COMISIA ESTE INVITATĂ:

a) să conceapă acțiuni specifice pentru a sprijini instituțiile de învățământ superior interesate să emită eticheta de diplomă europeană comună în contextul programelor comune;

b) să promoveze vizibilitatea etichetei de diplomă europeană comună și să desfășoare schimburi de informații cu privire la aceasta în rândul instituțiilor de învățământ superior, al studenților, al angajatorilor și în societate, în general. Aceste eforturi ar putea include dezvoltarea unei identități vizuale și a unei strategii de comunicare și de branding care să evidențieze valoarea adăugată a etichetei pentru cursanți, cercetare și inovare în toate statele membre, precum și potențialul acesteia de a atrage studenți internaționali;

c) să furnizeze anual feedback Consiliului după începerea introducerii etichetei de diplomă europeană comună. Acest feedback ar trebui să includă informații cu privire la procesul de punere în aplicare, provocările emergente și orice lecții învățate, permițând efectuarea ajustărilor necesare pentru a sprijini succesul procesului de introducere a etichetei;

d) să monitorizeze și să efectueze o evaluare cuprinzătoare a fazei de introducere, în strânsă cooperare cu laboratorul dedicat politicii al Grupului de lucru pentru învățământul superior din cadrul strategic al Spațiului european al educației, care va analiza:

— rezultatele sale și valoarea adăugată potențială a etichetei de diplomă europeană comună, acordând o atenție deosebită fezabilității, provocărilor întâmpinate și oricărui impact potențial al inițiativei;

— relevanța etichetei de diplomă europeană comună pentru sprijinirea cooperării transnaționale, creșterea atractivității și a numărului de programe de studii comune în UE, consolidarea competitivității la nivel mondial a învățământului superior european și sporirea mobilității echilibrate a studenților și a personalului;

e) să efectueze un studiu de fezabilitate pentru diploma europeană comună, împreună cu laboratorul dedicat politicii al Grupului de lucru pentru învățământul superior din cadrul strategic al Spațiului european al educației, evaluând criteriile europene pe baza cărora ar urma să fie acordată această diplomă comună, procedurile corespunzătoare de asigurare a calității și potențialul diplomei de a elimina obstacolele din calea cooperării transnaționale în ceea ce privește diplomele comune în sectorul învățământului superior, analizând impactul acesteia asupra valorii și recunoașterii programelor academice și a instituțiilor de învățământ superior care emit o astfel de diplomă și examinând perspectivele studenților, inclusiv principalele provocări, beneficiile percepute și posibile abordări alternative;

f) să prezinte Consiliului un raport de evaluare privind punerea în aplicare a etichetei de diplomă europeană comună și studiul de fezabilitate privind o diplomă europeană comună, în vederea unei decizii ulterioare până la sfârșitul anului 2028.

STATELE MEMBRE SUNT ÎNCURAJATE:

a) să desfășoare schimburi de date relevante cu Comisia pentru a facilita o evaluare cuprinzătoare a introducerii etichetei.

3. **FAZA 3: DESFĂȘURAREA UNEI REFLECȚII PRIVIND ETAPELE URMĂTOARE CĂTRE O DIPLOMĂ EUROPEANĂ COMUNĂ ȘI LUAREA UNEI DECIZII BAZATE PE DATE CONCRETE ÎN ACEST SENS (2029)**

Pe baza rezultatelor analizei sale asupra raportului de evaluare al Comisiei privind punerea în aplicare a etichetei de diplomă europeană comună și studiul de fezabilitate privind o diplomă europeană comună, Consiliul poate decide cu privire la punerea în aplicare pe termen lung a etichetei de diplomă europeană comună și poate invita Comisia să propună etapele următoare specifice în vederea introducerii unei diplome europene comune. Crearea unei astfel de diplome comune ar putea deschide noi căi pentru viitorul învățământului superior în Uniunea Europeană și ar putea servi drept mijloc de promovare a dezvoltării personale, sociale și profesionale și a unei cetățenii active a generațiilor actuale și viitoare.